

Vedlegg til

Anke av NVE sitt avslag til å bygge Kroken kraftverk i Regndalselva i Sykkylven kommune av 22.09.14

Vi viser til vår anke datert 22.09.14 og sender med dette dei vedlegg som vi der opplyste om skulle ettersendast.

Vedlegg 1	Landskapsmessige forhold	side 2
Vedlegg 1 A	Uttale frå Per Kåre Skudal om vassføringsmåling	side 5
Vedlegg 2	Lokal motstand, motivasjon og identitet	side 7
Vedlegg 3	Dokumentasjon av inntak i Regndalen	side 11
Vedlegg 4	Balanse i Velledalen	side 14

544 underskrifter for omgjerung av vedtak ligg som eigne vedlegg

Referanser:

Om coandainntak:	Taffjord Kraftproduksjon AS	Tlf. 70100000
	Brødrene Dahl AS v/Bjarte Skår.	Tlf. 95040585
		e-post: bjarte.skar@dahl.no

Velle 21.10.14

Velle Grunneigarlag

Bastian Weiberg-Aurdal

Leiar

Tlf 95201391

epost: Bastian.Weiberg-Aurdal@felleskjopet.no

Vedlegg 1 til

Anke av NVE sitt avslag til å bygge Kroken kraftverk i Regndalselva i Sykkylven kommune av 22.09.14

Eit av hovudargumenta som ligg til grunn for avslaget, er at ei utbygging vil endre dei «landskapsmessige forhold».

Som vi har påpeika i vår klage, så er elva berre ein liten del av dette landskapsbildet. Det er ikkje elva som er hovudelementet, med derimot fjella med brear, skog og vatn.

Dette bildet viser den heilskapen vi snakkar om

Vi har fått Tafjord Kraftproduksjon AS til å utføre vassmålingar i elva, og det er teke bilde av elva (fossen) ved bestemte vassføringar. Dette viser at elva er godt synleg sjølv med mindre vassføring enn det som skal vere minstevassføring.

Bilda viser det vi alle veit, at elva er godt synleg i landskapsbildet dei aller fleste dagar i året. (Sommar) Dette har si naturlege årsak i at elva er ein tynn elvestreng som ikkje renn utover vide berg, men renn samla heile vegen ned dalsida.

Om vinteren er oftast dalsidene snølagt, og elva er tilfrosna med is.

Vi minner og om at vi har opna for ein diskusjon om auka minstevassføring fyrste og siste vintermånad.

Dette bildet vart teke 11. oktober 2013 og er representativt for periodar med slepp av minstevassføring 470 liter/sek ved inntaket på kote 420.

Bildet viser elva ved ei vassføring i elva på 280 liter/sek. Dette viser med all tydelegheit at elva er synleg i landskapsbildet også med ei vassføring som er langt under minstevassføring på 470 liter/sek.

Til slutt legg vi ved eit bilde som viser elva ved 1000 liter/sek. Som ein vil sjå, så er det liten forskjell i synsinntrykk og landskapsbilde sjølv ved denne vassføringa. Dette har si naturlege årsak i at elva er ein tynn elvestreng som ikkje renn utover vide berg.

Som vi skriv i vår klage så kan ikkje NVE ha teke omsyn til dette i si avgjerd.

Vedlegg 1A

Uttale frå Per Kåre Skudal, Tafjord Kraftproduksjon AS, om vassføringsmåling

Kroken kraftverk, Velledalen i Sykkylven kommune.

Vassføringsmåling er utført i Regndalselva før samløp med Velledalselva for å få eit bilde av den visuelle verknaden ei eventuell utbygging vil få på Regndalsfossen.

Mellom planlagt inntak på kote 420 moh og målestad er det eit restfelt som vil bidra med vatn. Dette bidraget er vurdert i forhold til berekningane nedanfor til i middel å utgjere om lag 11,85 % av vassføringa målt på målestaden.

Dette må trekkast ifrå målte verdiar for at dei skal være representative for Regndalsfossen på aktuell dag.

Vassmåling er utført av hydrolog Perry Aase i Tafjord Kraftproduksjon AS

Arealbetraktning / vassføringskorreksjon mellom målestad og inntaksstad for Kroken kraftverk

Over inntaket er det 6,8 km² og spesifikk avrenning 149,5 l/s/km² jfr NVE LAVVANN og 142 l/s/km² jfr. hydrologi rapport frå NVE (2007) for Kroken kraftverk.

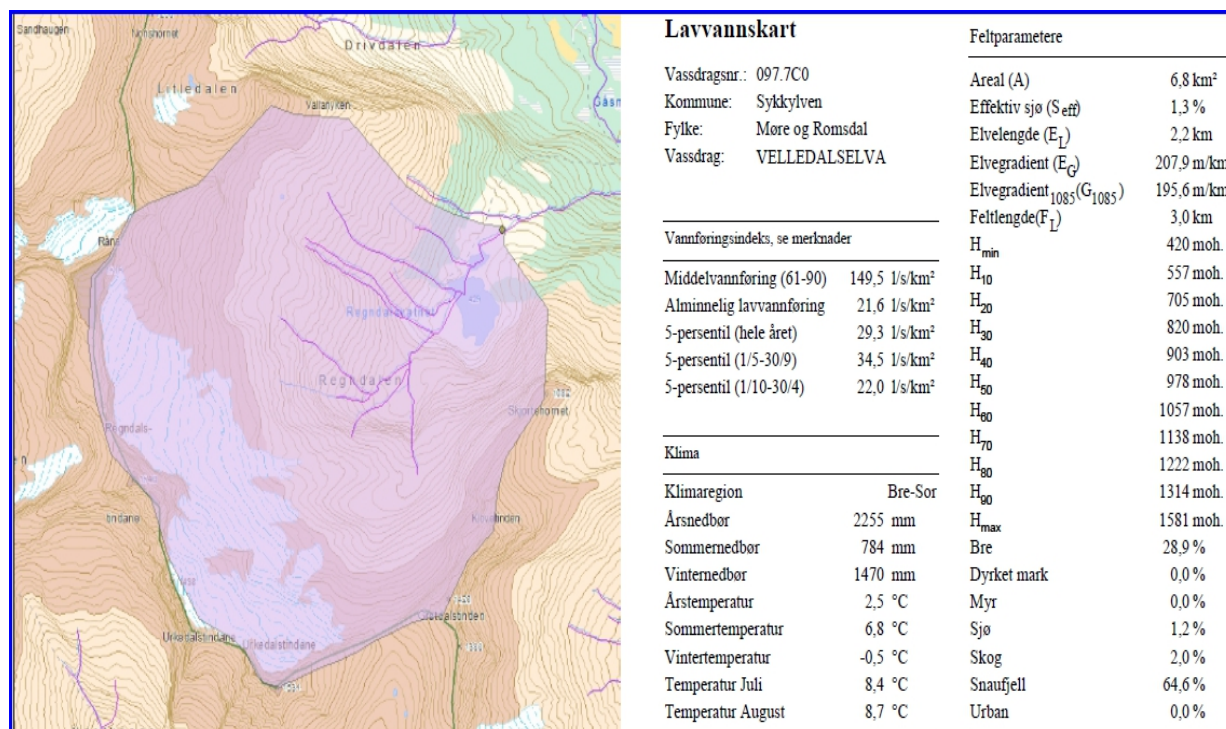

Fig 1 Totalfelt over inntak på kote 420.

Feltareal over målestaden der vassføring er målt er 8,9 km² og spesifikk avrenning for heile feltet er 129,6 l/s/km² jfr LAVVANN

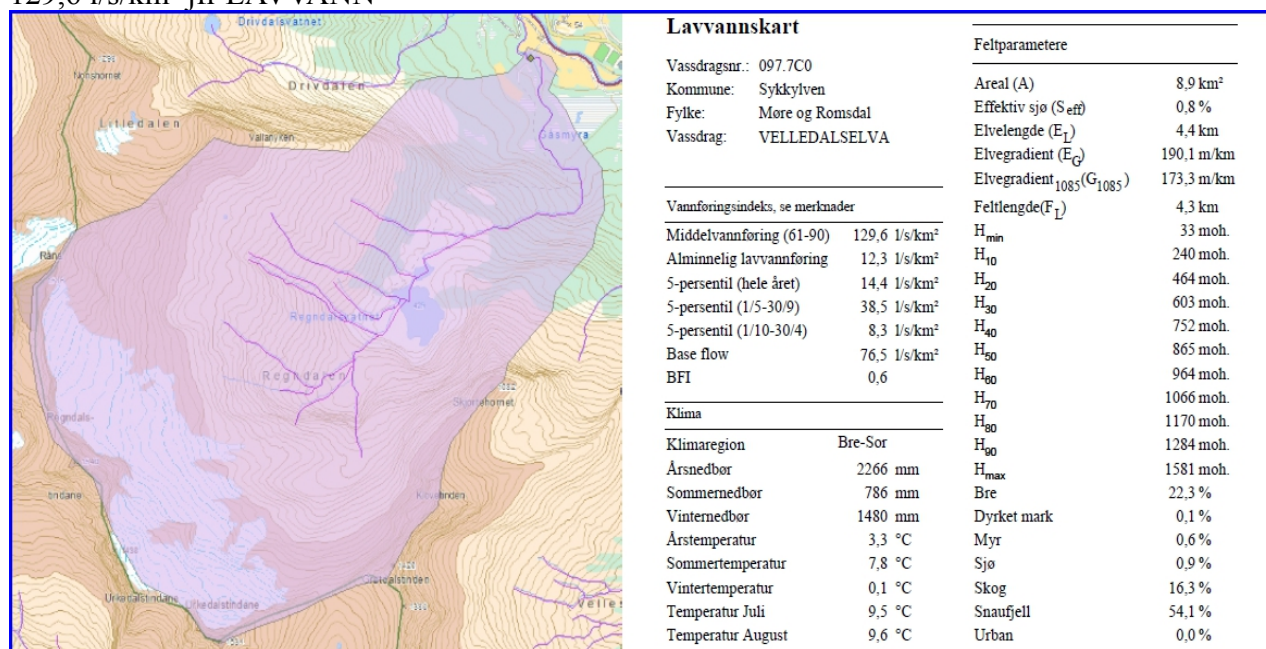

Fig 2 Totalfelt over målestasjon.

Restfeltet mellom inntaket og målestasjonen (vist på figur 2) er 8,9 km² - 6,8 km² = 2,1 km².

Avrenning frå felt over målestad er (jfr LAVVANN) : 8,9 km² x 129,6 l/s/km² = 1153,3 l/s.

Avrenning til inntaket er(LAVVANN) : 6,8 km² x 149,5 l/s/km² = 1016,6 l/s.

Auka avrenning pga auka felt er : 136,7 l/s

Dette tilseier at i «middel» vil restfeltet bidra med 136,7 / 1153,3 = 11,85 % på målestaden.

Dette føreset like tilhøve høgt og lavt i området. Snøsmelting i høgda vil redusere restfeltet sitt bidrag, og snøakkumulering i høgda (regn i låglandet) vil auke restfeltet sin del.

13.10. 2014

Per Kåre Skudal

Vedlegg 2

Lokal motstand, motivasjon og identitet.

NVE skriver i sitt avslagsbrev, at det er registrert stor lokal motstand, med hensyn til utbygging av Regndalselva. Vi har, både i vårt tilsvarende svar til NVE, samt i vår klage, redegjort for hva denne motstanden er bygget på. To svært aktive FB-sider har vært benyttet av motstandsgruppen. Her har det i mange uker pågått sterkt og vedvarende påtrykk, via kraftig påvirkning, og innstendige oppfordringer til personer fra hele landet, om å sende inn negative høringsuttalelser.

Motstandergruppen har lagt ut underskriftsliste på nettet, og nettsider har aktivt blitt benyttet til å samle støtte. Det har vært utstrakt bruk av skremselsbilder og usanne påstander, om hvordan det som vi opplever som Norges mest miljøvennlige kraftverk, vil "rasere området". Mange av høringsuttalelsene, er åpenbart bygget på nettopp denne skremselsfremstillingen. Som tidligere nevnt, valgte vi av ulike grunner, å ikke delta i disse åpne diskusjonene. Dette medførte dessverre at skremselspropagandaen, av mange har blitt forvekslet med sannheten rundt prosjektet.

I etterkant av NVEs avslag, har vi imidlertid i løpet av vel 14 dager, uten bruk av media, fått over 500 underskrifter, der personer ber om at NVEs vedtak omgjøres. Dette antallet viser at det er rundt dobbelt så mange, som har gitt uttrykk for at kraftverket bør bygges, i forhold til antall som har gitt uttrykk for det motsatte. Vi ønsker også å presisere, at det er flere personer, som etter å ha fått innsikt i prosjektets egentlige realitet, har byttet standpunkt, til fordel for utbygging.

NVE signaliserer i sin argumentasjon, at de søker å ivareta menneskers opplevelse av identitet. Vi synes at det i denne anledning, bør være naturlig å se dette tema i et rikere perspektiv, hvor også grunneiernes opplevelse av identitet, involveres. Vår formening er, at det vies urimelig lite fokus, på de konsekvenser NVEs foreliggende vedtak, vil få for denne. Man kan vel vanskelig rettferdiggjøre at det annonserte vedtak, parallellt representerer en åpenbar identitetsberøvelse, i forhold til den juridiske eierpart, nemlig grunneierne med familier.

Vi ønsker å utfordre foreliggende argumentasjon, ved å dele eget perspektiv. Temaet identitet bør ikke sees isolert, men vurderes i naturlig sammenheng, også med eiers oppriktige opplevelse, av dette menneskelige aspekt. En slik berettiget analyse av eiernes identitets-opplevelse, glimrer med sitt fravær i den foreliggende argumentasjon fra NVE. En slik kartlegging burde etter grunneiernes oppfatning, ikke bare naturlig være til stede i sakens analyse, men også tillegges berettiget og betydelig oppmerksomhet.

Grunneiernes identitet baseres selvsagt i stor grad, på elementer som livsgrunnlaget naturlig bygger på. En godt fungerende drift, med realisering av eiendommens ressurser som forutsetning for dette, representerer selvsagt en grunnsøyle i identiteten. Videre er grunneiernes trygghet, stolthet og identitet, selvsagt nært koblet til naturlig myndighet, med hensyn til avgjørelser, som angår planlegging og realisering av egen eiendom. Prosjektets betydning for grunneiernes identitet, ligger derfor i sakens åpenbare natur.

Det sier seg selv at myndighet til forvaltning av egen grunn, har stor og åpenbar innflytelse, med hensyn til grunneiernes identitet. Individets næringsveg omtales gjerne som en viktig kilde, til slik

opplevelse. Spørsmål rundt råderett, relatert til egen eiendom, er uløselig knyttet til selve grunnelementet, i grunneiernes identitetsunivers. Vi synes derfor det er ubegripelig, om eiers interesser og perspektiver, skal bli ignorert i denne anledning. Det oppleves som høyst urimelig, om grunneiernes identitet ikke skal vektlegges, i sakens resonnementer. Man kan vel ikke med berettigelse, påberope seg ivaretagelse av identitetsskapende elementer, om man stiller seg bak et vedtak, som representerer en identitetsberøvelse, på bekostning av det aktuelle områdes juridiske eiere. Det må være høyst rimelig å forvente, en foreliggende analyse, som inkluderer også grunneiernes identitet, og hva denne betinger.

Det er med stor og berettiget undring, vi registrerer at det argumenteres, som om juridisk eierskap ikke skulle bety "noe som helst", for sakens utfall. NVE har etter vedtakets ordlyd å dømme, basert en betydelig grad av sitt resonnement, på motstand/antall negative høringsutspill. NVE argumenterer med kvantitet, og viser til at det samlet, foreligger 358 negative underskrifter/uttalelser (dog med noget overlappende summering).

Vedlagte informasjon synliggjør imidlertid, at antall foreliggende underskrifter som støtter grunneiernes perspektiv, i virkeligheten er betydelig høyere, enn det oppgitte antall negative høringsutspill. Dermed må det være rimelig å forvente, at nevnte resonnement, i lys av NVEs tidligere perspektiv, naturlig snus i favør av grunneiernes interesser. Vi finner det dertil riktig, å informere om at disse underskriftene, ble samlet inn, i løpet av meget kort tid, og uten hjelp av åpne Facebook-sider med videre. Det må derfor være rimelig å anta, at antallet foreliggende underskrifter, kun representerer en liten andel, av den støtten som i realiteten finnes, for Kroken Kraftverk.

Grunneiere med storfamilier og støttespillere, representerer en betydelig del av Velledalen. NVE skriver i sin argumentasjon at "seks privatpersoner er for utbygging". En grundigere analyse, hadde selvsagt avdekket at det reelle antallet er langt høyere. Vi viser til nevnte vedlegg, der det dokumenteres at NVEs vedtak, representerer en provokasjon for langt flere mennesker, enn NVEs oppgitte antall. Denne saken dreier seg selvsagt ikke kun om rettighetene og rettferdighetsfølelsen til 13 grunneiere, men også om den berettigede reaksjon, til øvrig familie, samt til et betydelig antall støttespillere.

NVE vektlegger i sin argumentasjon såkalt "stedsidentitet", som enkeltpersoner sporadisk hevder opplevelsen av, i sine respektive uttalelser. Hvis man som enkeltperson hevder, at man har valgt å basere sin identitet, på eiendom man ikke juridisk besitter, må man vel både forvente og akseptere foranderlighet. Det kan vel ikke være sann, at om enkelte personer hevder at de har valgt å basere sin subjektive identitet, på andres eiendom, så skal den juridiske eier av den aktuelle eiendom, miste sine rettigheter, i forhold til gjeldende forvaltningsbehov. Om så er tilfelle, oppleves en slik fortolkning som uforenlig, relatert til vår forståelse av intensjonen bak allemannsretten (se klagens hoveddokument, der det påpekes at allemannsretten skal omhandle en tilgang, og ikke en råderett.) Vi synes derfor det er svært underlig, om det forholder seg sann, at NVE legger utenforståendes (med hensyn til juridisk eierskap), hevdelse av subjektiv identitets-opplevelse, til viktig grunn for sitt vedtak, på åpenbar bekostning, av de juridiske eieres egne identitets-behov.

Vi mener det må være av stor berettigelse å erkjenne, at det også finnes andre verdier og rettigheter å ivareta, enn enkelte privatpersoners subjektive opplevelse av stedsidentitet, og deres antagelse om hvordan prosjektet vil påvirke denne. Det er midlertid også en kjensgjerning, at flertallet av dem som har uttrykt sin holdning til prosjektet, åpenbart opplever at deres forståelse av stedsidentitet, uten problemer kan forenes med de foreliggende planer. Denne erkjennelsen bør være en åpenbar og berettiget retningsgiver for endelig vedtak!

Det må videre være rimelig å forutsette, at antall støtteutspill, som representerer flertall relatert til

samlet antall utspill, må være signaliserende for den regjerende allmenne rettferdighets-opplevelse. Det er vel også nærliggende å anta, at de som støtter saken, ikke ønsker presedensen som vil følge, ved svekkelse/pulverisering av den private eiendomsretten. Ingen ønsker jo egentlig at naboers overbevisning og behov, skal være styrende for egen eiendom. En slik utvikling må vel, med stor og åpenbar berettigelse, forventes å være høyst uønsket av "folk flest".

Et annet viktig moment som synes være ignorert i saksbehandlingen, er gårdsbrukenes sentrale betydning, som viktige identitetsbærere for Velledalen. Gårdene har jo åpenbar historisk, kulturell og tradisjonsmessig verdi og betydning, både for Velledalen og bygda forøvrig. Det må også i dette perspektiv, være av sentral betydning at gårdsdriften videreføres til senere generasjoner.

Gårdsbrukenes videre drift har selvsagt også nær naturlig sammenheng, med f.eks. Lokale melke- og kjøttvareprodusenters interesser og arbeidsplasser. I en artikkel fra avisen "Sunnmøringen", siteres daglig leder ved Hellesylt sin største arbeidsplass, Ole Ringdal, slik i diskusjonen rundt bøndernes betingelser: "Vi må behalde alle gardsbruka vi har, for kjøt er mangelvare. Kvar veke seier eg nei til sal fordi etterspørselen er større enn det vi har å produsere av.". Daglig leder forteller videre: "Vi betaler 10 til 15 prosent overpris, for vil må kjempe om leverandørane", og "Vi treng dei, for på den måten kan profilen vår med norsk, kortreist mat, produsert på norske råvare bestå." Daglig leder ved Ole Ringdal informerer i samme artikkel om viktigheten av å bevare arbeidsplassene. Hjørnestensbedriften Ole Ringdal har bønder både lokalt og fra næromliggende bygder, som leverer dyr til slakteriet.

Vårt prosjekt representerer Norges mest miljøvennlige kraftverk. Dette må være et åpenbart aspekt å legge til grunn i vurderingen. Våre mange støttespillere har skrevet under på at det også for dem, er uforståelig at Kroken Kraftverk ikke skal få konsesjon. Dette faktum tydeliggjør at det foreliggende vedtak fra NVE, er egnet til å stride mot alminnelig rettferdighetsopplevelse. Oppslutningen rundt vårt prosjekt, må også være et naturlig uttrykk for støttespillernes bevissthet, og tilslutning til miljøhensyn som bærende verdi.

I disse dager utviser Regjeringen stort fokus på styrking av den private eiendomsretten. Dette understrekes, ved at Landbruks- og matdepartementet sender på høring et forslag om å oppheve konsesjonsloven. Det utvises her vilje og initiativ til å endre lover, som innskrenker eierens rådighet over eiendommen sin. Landbruks- og matminister Sylvi Listhaug uttaler følgende: "Eiendomsretten er en grunnleggende verdi i vårt samfunn. Regjeringen vil derfor styrke den enkeltes rett til fritt å disponere over egen eiendom i tråd med egne valg og prioriteringer." Det vises til at de eksisterende regler kan være til hinder for et effektivt marked, at dette blant annet kan få som følge at rekrutteringen til næringen svekkes, og at disse faktorene kan svekke mulighetene for effektiv og rasjonell landbruksdrift. I argumentasjonen poengteres det at gjeldende bestemmelser, kan dempe investeringslysten og svekke driftsgrunnlaget på eiendommer. Dette representerer viktige og talende signaler fra styresmaktene, som er i sterk og stødig balanse med våre uttrykte perspektiver.

I dag er norsk oljeindustri på vei nedover. Oljereservene minker. Derfor ligger fremtiden i å bruke denne teknologien på andre områder. I prosjektet Kroken Kraftverk vil denne nyvinnende teknologien benyttes til å gjøre kraftverket effektivt, uten å skade miljøet hverken med rørgate eller store anleggsmaskiner oppe i Regndalen. Dette vil representere et foregangs-kraftverk, som vil føre utbyggingen av vannkraftverk til en ny standard i Norge. Det vil bli mer miljøvennlig for omgivelsene, enn det som er vanlig etter byggemetoder i dag, og samtidig vise hvordan norsk oljeteknologi kan ha nye anvendelsesområder langt utover oljeboring.

Det er en kjent sak, at politikere og landbruksmyndigheter, har oppfordret grunneierne til å ta alle gårdens ressurser i bruk, og til å skape nye og lønnsomme næringer. Grunneiers behov for råderett, og til å følge egen overbevisning, med hensyn til forvaltning av sin grunn, henger selvsagt også

nært og naturlig sammen med grad av personlig motivasjon. Som grunneier har man selvsagt et ønske om, og et behov for, å realisere ideer og prosjekter som gjelder egen eiendom. Slike faktorer forårsaker selvsagt betydelige ringvirkninger, for trygghets- og trivselsfaktorer, også for øvrig familie/tilhørende samfunn. Samlet dreier dette seg om betydelig konsekvens, for et større antall personer.

I denne anledning, finner vi Ann Kristin Andreassens masteroppgave "Motivasjon i landbruket", meget interessant. Denne er relatert til faget "Master i organisasjon og ledelse". Avhandlingen belyser blant annet, at bøndenes motivasjon, er koblet til at arbeidet utføres i samhandling med trivsel, stolthet, anerkjennelse og selvbestemmelse.

I avhandlingen informeres det om følgende: "Regjeringens mål er å få flere gårder med konkurransedyktige bygdenæringer, som klarer å kombinere tradisjonell produksjon med ulike typer bygdenæringer. Gårdene med kombinasjonsbruk oppleves som mer attraktive å overta og drive videre. Dette kan igjen gi gården nytt driftgrunnlag og bruksverdi", "Motivasjonsfaktoren som viste seg å være mest fremtredende i studien er faktorer under temaet egenverdi. Å være egen herre i eget hus, som en av bøndene sa, er en viktig driver i seg selv", "Tilfredsnivået er på høyeste nivå i takt med selvrealisering av egne drømmer og idéer", og "Trivsel og tilfredsnivå er en annen faktor som var selvskreven driver. Trivsel bør sees i sammenheng med gode resultater og selvrealisering. Bygdenæringsbøndene er oftere i flytsonen, viser funnene."

Videre kan man i avhandlingen lese: "Gjennom innovasjon og omstilling ligger det stor mulighet for økt verdiskapning og utvikling av attraktive og konkurransedyktige virksomheter basert på landbrukets ressurser og ny kunnskap. Økt verdiskapning er en forutsetning for en livskraftig landbruks- og matpolitikk" (Velkommen til bords 2012:14).

Andreassen konkluderer mellom annet med følgende: "Rett kompetanse og kunnskap i organisasjonene er viktig for at bønder velger bygdenæringer. Bonden trenger å bli motivert og er i stor grad avhengig av å kunne samarbeide med vedkommende og de sosiale kontaktpunkter som motiverer til bygdenæringer. I denne settingen er menneskene i organisasjonen verktøy for bonden for å komme videre i prosessen. Motiverte organisasjoner som gir anerkjennelse vil, som funnene sier, heller være med på å løfte bygenæringsbonden frem mot målet, fremfor å vise bonden at organisasjonen eller mennesket bak er utilpass og avvisende", og "Funnene sier noe om at organisasjoner bør gå litt i seg selv for å vurdere eget arbeid, og til og med holdningen. Kompetanseheving bør vektlegges slik at organisasjonene får økt kjennskap til mulighetene landbruket har å by på i de ulike instanser og organer bøndene er avhengige av god veiledningstjeneste. Nye felles prioriteringer bør gjøres samtidig som de mellommenneskelige faktorene og relasjonene til nyskapning bør styrkes. Å styrke veiledningsapparat og innstilling generelt til bygdenæringer er et arbeidsområde for å unngå at bøndene møter demotiverende personale."

Datainnsamlingen er mellom annet basert på forskning hvor Norsk Bygdeforskning, Statistisk Sentralbyrå, Statens Landbruksforvaltning, og tilstøtende studier som Viks bondetyper og Farstads studie på stolte bønder er brukt, for å få en faglig forståelse av landbruket. Landbruksstrategiene Velkommen til bords (2011), Ta landet i bruk (2007) og Destinasjon Norge (2012), er også oppgitt som kilder.

Vi ber om at Olje- og Energidepartementet, lar de nevnte perspektiver, omkring viktige faktorer som motivasjon og identitet, bli gjort gjeldende, og satt i sammenheng med vårt prosjekt Kroken Kraftverk.

544 underskrifter for omgjerung av vedtak ligg som eigne vedlegg

Vedlegg 3

Dokumentasjon av inntak i Regndalen.

Motstandarane av kraftverket har vore svært opptatt av korleis inntaket i Regndalen vil verte utforma. Vi har i vår konsesjonssøknad laga eit bilde der eit coanda-inntak er limt inn i eit bilde. Dette er tenkt som ein illustrasjon og er sjølvsagt ikkje ei detaljteikning.

Motstandarane på si side har laga mange skremselsbilder av korleis dette vil verte sjåande ut. Dei har og brukt mykje spalteplass på å fortelje om kor dårleg eit coandainntak fungerer, og det har ved fleire høve vore vist til kraftverket på Dyrkorn som Tafjord Kraftproduksjon AS eig.

Dersom det er tvil om korleis dette vil verte sjåande ut og korleis det vil fungere så ber vi om at det vert teke kontakt med Tafjord Kraftproduksjon AS som er dei som har lengst erfaring med drift av coandainntak i Norge. Bjarte Skår i Brødrene Dahl AS kan og gi opplysninger om dette.

Det er utenkjeleg for grunneigarane å gjere inngrep i Regndalen som skjemmer ut naturen. Difor har vi valt å bore tunnel og i tillegg bruke eit coanda-inntak i elva.

Vi har fått importøren av coanda-inntak, Brødrene Dahl AS, til å lage ein illustrasjon som viser korleis inntaket vil verte. Vi vil og plastre betongen med naturstein der det er naturleg å gjere det. Vidare vil vi bruke gjennomfarga betong, slik at fargen på evt synleg betong går meir i eitt med naturen rundt. Det huset som vi i søknaden har plassert over boreholet, er tenkt bygd i naturstein slik at det skal vere likt dei stølshusa som er i Regndalen. Det vil med andre ord ikkje stikke seg ut eller skjemme naturen slik det vert hevda. Vi er sjølvsagt opne for å gjere dette på andre måtar dersom NVE har betre forslag å kome med i prosessen framover.

Slik illustrerte vi inntaket i konsesjonssøknaden.

Brødrene Dahl AS er importør av coandainntak. Deira folk har lage dette bildet som viser korleis dei ser for seg inntaket i elva. (Huset over boreholet er ikkje med på denne illustrasjonen) Vi vil minne om at delar av inntaket vil ligge under vatn, og at ved stor vassføring så vil heile inntaket vere under vatn. Vi tenkjer oss og å kamuflere vangane med naturstein, og vi vil bruke gjennomfarga betong som ikkje stikk seg ut i naturen.

Dette bildet representerar ikkje Regndalen

Vi presiserer at dette bilde ikkje representerer Regndalen. Dette er imidlertid same type inntak, som er planlagt benytta i Regndalen. Vi har tatt med bildet, for å gi et inntrykk av same type inntak, i periodar med mykje vatn. Mengda vatn som vil renne over/dekke inntaket, vil variere. Som det går fram av dette bildet (lånt frå Brødrene Dahl AS sin eigen blogg), vil sjølvve inntaket i varierende grad "skjulast"/dekkast av vatnet.

Vi tek og med eit av «skremselsbilda» som motstandarane har brukt for å illustrere korleis dei

meiner det vil verte i Regndalen etter ei utbygging.

Det er ein enorm forskjell imellom dette og den utbygginga vi vil gjennomføre. Ein må og med rette stille spørsmål om dei som har sendt inn klage på slikt grunnlag, veit kva dei har gjort. Hadde ei utbygging ført til eit slikt resultat, så ville ikkje grunneigarane på Velle ha gjennomført utbygginga.

Dersom det er tvil om korleis dette vil verte sjåande ut og korleis det vil fungere så ber vi om at det vert teke kontakt med Tafjord Kraftproduksjon AS som er dei som har lengst erfaring med drift av coandainntak i Norge. Bjarte Skår i Brødrene Dahl AS kan og gi opplysninger om dette.

Vedlegg 4

Vår påstand er at NVE ikkje har lagt same vekt på alle sider i denne saka. Dette har dei vist tydleg ved ikkje å kome på synfaring slik at utbygger, mellom andre vektige moment, kunne få legge fram og underbygge sitt syn på det som har skjedd i prosessen før avgjerd vart teke. Vi legg derfor ved «Balanse i Velledalen» som er skrive av Jorunn Weiberg-Aurdal Aandahl og som på ein god måte set fokus på mykje av det som grunneigarane ville lagt fram.

Balanse i Velledalen.

Innbyggere i Velledalen synliggjør gjennom sitt motto, at man ønsker en dal i balanse. For å representere en samlende kraft, må man ta hensyn til ulike verdier, og søke på beste måte å ivareta dem alle. For å oppnå balanse, må man forholde seg til flere faktorer. Jeg tror det er av avgjørende betydning i enhver diskusjon, at den enkelte tenker over hva som er rimelig å forvente, og hvordan man selv ville reagere om man befant seg i samme situasjon som motparten. Om man virkelig ønsker å skape balanse, må man vel også som regel, være villig til å være åpen for den andres ønsker og prioriteringer. I en sann prosess, tror jeg det er viktig å "se med begge øynene".

Grunneierne på Velle har et naturlig og rimelig ønske om å forvalte egen eiendom. Det er ikke sann at grunneierne trenger tillatelse fra sambygdingen, for å søke om konsesjon. Advokat Kjeldsberg sier følgende om såkalt "ferdselskultur": "På den ene siden står allmennhetens interesse i å få adgang til friluftsområder. På den andre står grunneierens rett til å utøve sin eksklusive eiendomsrett." For de fleste mennesker involverer uttrykket "eiendomsrett", en naturlig rett til å forvalte. Jeg tror man skal være seg bevisst, hvilken presedens man bidrar til å skape i denne anledning. Om man påberoper seg retten til å råde over andres grunn, må det være en naturlig følge, at man også selv aksepterer andres involvering, når avgjørelser skal tas vedrørende egen eiendom. Jeg forstår om det kan oppleves urimelig for en grunneier, at selv personer som er uten juridisk involvering, skal beordre sakens videre retning. Det klinger unektelig noe underlig, om eiendommens besøkende skal legge premissene for vertens avgjørelser. Selv om gjestene har de beste intensjoner, er det vel høyst menneskelig for de fleste verter, å følge sin egen overbevisning, når uenighet råder. Sann er det vel også for grunneierne på Velle.

Det er i oppriktighet, noe urimelig over den tilsynelatende likegyldigheten til grunneiernes ønskede prioritering. Motstanderne av utbyggingen gir klart uttrykk, for at de krever at resultatet skal være hundre prosent konsekvensfritt. Juridisk sett eier man ingenting, likevel er det ikke nok å kunne besøke området, på eiers premisser. Gjesten viser ingen synlig vilje til å gå i et kompromiss. Gjesten krever hundre prosent konsekvensfritt resultat, og ber verten ignorere sin egen overbevisning. Dette fremstår ikke som et ønske, men som et krav. Balanse skapes selvsagt ved at man tar hensyn til begge "retninger" og behov. Jeg er bekymret for hvordan den tilsynelatende likegyldighet til grunneiernes prioritering og behov, vil kunne påvirke den miljømessige balanse på et lite sted som Velledalen. Videre vil det vel være høyst naivt å tro at denne prosessen, ikke vil

være førende for grunneiernes videre avgjørelser og retningsvalg i saken.

Det er viktig å se at det er grunneierne, som er dem som må bære kostnaden, av gjestenes krav om en løsning som, for de besøkende, er hundre prosent konsekvensfri. Likevel synes dette være et ufravikelig krav fra flere av motstanderne. Jeg tror ikke man skaper balanse, om man ikke er villig til å komme motparten i møte. Om balanse er et mål, kan man ikke tillate seg å totalt ignorere, men være villig til å inngå kompromiss, der man forhåpentligvis langt på veg, kan forene ulike ønsker. Man kan dermed ikke forvente å få det "helt på sin måte". Dette privilegiumet ligger ikke i kompromissets natur. Det er noe urimelig i at privat eiendom skal tilpasses, (i juridisk forstand) utenforståendes behov og prioriteringer, i hundre prosents grad. De besøkende insisterer på å legge premissene for vertskapet eiendom. Denne holdningen kan være egnet til å skape stor ubalanse.

For å ivareta harmoni, må man erkjenne at det finnes flere verdier å ta hensyn til. Det er ikke bare naturen som skal bevares. Også andre avgjørende faktorer må vektlegges. Prosjektets betydelige konsekvenser for fremtidig gårdsdrift, er et avgjørende kjerneelement. Et annet aspekt som fortjener betydelig fokus, er respekt for eiendomsrettigheter, samt hvilke konsekvenser fravær av denne, kan få for menneskelige relasjoner. Det handler om å se de viktige sammenhengene, og om å bevare balansen mellom ulike verdier. Utbyggingen kan ikke forventes å være hundre prosent konsekvensfri. Men jeg synes man kan forvente at grunneierne så langt det er mulig og forenlig med sitt forvaltningsbehov, tar hensyn og legger til rette. Det råder vel imidlertid allerede stor enighet om, at grunneierne har vist stor vilje til å tilpasse prosjektet.

Grunneiernes gjestfrihet burde verdsettes, men synes heller bli tatt som en selvfølge. Endog blir den møtt med utilslørt sjikane. Det er mer enn underlig, at mange likevel synes å forvente ubetinget velvilje fra grunneierne. Det er dog på sin plass å presisere, at ikke alle som har sagt seg imot utbyggingen, har vært del av sjikanen. Det finnes både enkeltpersoner og grupperinger, som tydelig har markert avstand, fra denne typen "argumentasjon". Dette er en hedersgest. Likevel er det dessverre sånn, at den destruktive opplevelse som sjikane tenderer til å skape, fort identifiserer hele gruppen. Sånne opplevelser skaper grobunn for uvilje, og setter ofte varige spor. Derfor har den som tillater seg å ta i bruk sånne destruktive virkemidler, et stort ansvar. Om man har blitt vist tillit, bør denne selvsagt forvaltes på en måte, som ikke slår tilbake på den gruppen man var ment å tjene.

Diskusjonen har hatt sterke elementer av usaklig karakter. Antall "likes" på sosiale medier, forteller ikke nødvendigvis særlig meget om hva som er sant eller rettferdig. En strategi der man gjentatte ganger tillater seg å fornærme grunneierne, anses som lite hensiktsmessig. Å kalle en grunneier "grådig", "maktsyk" eller "simpel", er ikke å være folkelig. Det er å fornærme den som sitter med eiendomsretten. Ønsker man virkelig en kultur der det er akseptabelt å kalle den som har et ønske om å forvalte egen eiendom, for "maktsyk"? Eller er slike uttalelser mer egnet til å tilføre kulturen uønskede elementer? De fleste er nok enig i at man skal ha en kultur, der man selvsagt kan diskutere og ha en saklig meningsutveksling. En ganske annen debatt, beror på hvilke midler som er akseptabelt å benytte. "De vil bruke eiendommen sin til å sko seg selv", har noen uttalt. Dette fremkommer som en underlig vinkling. Det er vel høyst naturlig og rimelig, at man selv disponerer de midler, som måtte følge fra forvaltning av egen eiendom. Hvem skulle vel være mer berettiget enn eieren selv? Flere av innspillene har vært upassende. Sjikane og fornærmelser har vært markante elementer. Denne type strategi finner jeg både overraskende og lite formålstjenlig. Jeg tror man har lite å vinne med sånn adferd. Jeg tror heller slike metoder er egnet til å være både dialogsvekkende og relasjonsdrepende. De kan etterlate seg destruktive spor i lokalmiljøet, og skape grobunn for sterk og varig uvilje hos grunneierne. Jeg tror det er uhyre viktig, å være seg bevisst den presedens man skaper underveis, for denne vil overleve prosessen.

Grunneierne på Velle tror på forening av forvaltning og bevaring. Dette er i seg selv ingen ny tanke. Et av hovedargumentene mot utbygging, har vært at Regndalen er "urørt". Dette medfører ikke

riktighet. Det har også tidligere foregått drift i Regndalen. Det er svært interessant for diskusjonen, at sporene etter denne driften, av ettertiden blir definert som kulturminner, og som en svært verdsatt del av lokalhistorien. Grunneierne på Velle har naturlig nok selv et tradisjonsbundet ønske om å bevare Regndalen, og benytter ofte området til rekreasjon. De mener det ikke trenger være noen motsetning mellom bevaring og forvaltning, og de må sies å ha gode og velfunderte argumenter for sitt resonnement. Jeg tror man står i fare for å trække på grunneiernes stolthet, ved å ignorere verdien av deres overbevisning. Allemannsferdsel er ikke det samme som allemannseie.

Kanskje er det naivt å tro at alt skal bli som før, og at denne prosessen ikke skal sette langvarige spor av disharmoni. Man kan jo forsøke å selv tenke seg i eiers sted, og spørre seg om det er realistisk å forvente ubetinget velvilje fra grunneierne, etter en sånn prosess? Jeg betviler ikke at engasjementet fra motstanderne har vært genuint. Jeg betviler heller ikke at drivkraften for mange, har vært de mest hjertevarme intensjoner. Men intensjon sammenfaller ikke alltid med konsekvens. Den samlende kraft må ta hensyn til begge sider. Mange er nok ikke klar over, at flere av de forholdene som turgåere betrakter som en selvfølge, ikke er en rettighet, men en tillatelse som betinger grunneiernes velvilje. Grunneiere er også mennesker med rett til å reagere på sambygdingers utspill og eventuelt fravær av sådanne.

Kanskje burde man utvide rammen, for å vurdere saken ut fra et helere bilde, og dermed se den videre mulige konsekvensrekke. Grunneierne på Velle har signalisert at de i utgangspunktet ønsker et forvaltningsalternativ, der driften kan kombineres med den tilgjengelighet som sambygdinger uten eiendomsrett ønsker. Om grunneierne ikke får gjennomslag for sine planer, er det selvsagt naturlig at de vurderer andre forvaltningsalternativer. Dermed åpner man for alternativer uten garantier. Uansett sakens utfall, er det fortsatt grunneierne på Velle som eier Regndalen. Med alle de privilegier, rettigheter og muligheter dette innebærer. Derfor er det de som langt på veg legger fremtidens premisser, og kontrollerer den videre fremdrift. Grunneierne er vertskap, og alle andre er besøkende på annen manns eiendom. Den forutgående prosessen vil naturlig legge føringer for de videre retningsvalg. Om det alternativet som grunneierne selv har vurdert som det beste, ikke blir fullbyrdet, blir grunneierne tvunget til å se på andre forvaltningsalternativer. Jeg tror ikke forholdene "går tilbake til slik det var", men snarere at man går over til andre muligheter. Kan det bli sånn at man i ettertid, etter at irreversible avgjørelser har blitt gjort, ser tilbake, og erkjenner at kraftverk likevel var det foretrukne forvaltningsalternativ?

Flere har uttalt at de ikke våger å sende inn positiv høringsuttalelse til NVE, grunnet redsel for å bli uthengt og trakassert på sosiale medier. Men er dette forenlig med den balanse man bestreber å skape? Den som tier, samtykker, som kjent. Det er alles ansvar å ivareta balansen, og å legge føringer for den ønskede kultur. Om man lar trakassering være styrende for sitt valg, gir man samtidig næring til en kultur som aksepterer sjikane og personangrep for å påvirke resultat. Det blir vel feil om hensynet til Velledalens balanse skal vike, grunnet redsel for upassende "represalier". Det er det upassende som skal korrigeres. Balansen skal bevares. Jeg syns ikke man skal akseptere å la seg kneble, grunnet redsel for usaklige reaksjoner. Sjikane er en høyst uverdig form for argumentasjon, og den bør definitivt vike for de gode argumenter.

Siste vers er neppe skrevet i sangen om Regndalen. Når alt kommer til alt, ligger den viktigste nøkkelen til innflytelse med hensyn til Regndalens fremtid, i å tilegne seg grunneiernes tillit og velvilje.

(Tekst av Jorunn Weiberg-Aurdal Aandahl)